

кінцевого споживача, завдяки чому значно підвищується ефективність економіки в цілому, то при просуванні матеріального потоку всі задіяні суб'єкти та об'єкти управління повинні функціонувати як єдиний механізм, що може бути досягнуте лише за умов використання системного підходу.

Системний підхід є методологічною основою наскрізного управління матеріальним потоком. Особливість його застосування полягає в тому, що кожен стан досліджуваного об'єкту і їхня сукупність розглядається у взаємозв'язку, спадковості і розвитку, в процесі переходу до якісно нового стану.

Як головні інструменти, передбачається використання методів аналізу і синтезу для досліджуваної логістичної системи. Аналіз системи дозволяє визначити найбільш суттєві чинники, дає їм характеристику, кількісну оцінку взаємодії один з одним, визначає їхній вплив на параметри досліджуваної системи. Тоді як синтез забезпечується в процесі розробки і функціонування формалізованої моделі, досліджуваних параметрів системи; ця модель об'єднує чинники в динаміці розвитку даної системи.

Застосування системного підходу щодо логістичного управління матеріальними потоками фармацевтичного підприємства дає змогу враховувати такі важливі властивості системи як: саморегулювання, динамізм, комплексність, емерджентність, відкритий характер підприємства щодо зовнішнього середовища.

Таким чином, у даному дослідженні удосконалено методичні засади управління матеріальними потоками фармацевтичних підприємств на логістичних засадах, суть яких полягає у комплексному баченні руху матеріальних потоків функціональними підсистемами постачання, підтримки виробництва та збуту фармацевтичної продукції підприємства, в яких відбуваються логістичні процеси управління запасами, транспортування, складування, вантажопереробки тощо, взаємоузгодження яких дозволить отримати низку позитивних ефектів. Також розроблено практичні підходи, які дають можливість більш чітко та коректно застосовувати логістичний інструментарій у практиці господарювання фармацевтичних підприємств, що матиме наслідками підвищення ефективності функціонування підприємств в цілому та їхньої логістичної системи, зокрема.

Література:

1. Григорак М.Ю. Інтелектуалізація ринку логістичних послуг: концепція, методологія, компетентність: моногр. / М.Ю. Григорак. - К.: Сік Груп Україна, 2017. - 513 с.
2. Логістичний менеджмент фармацевтичного виробництва : моногр. / О. В. Посилкіна, Р. В. Сагайдак-Нікітюк, Г. В. Загорій, О. Ю. Горбунова та ін.; за заг. ред. О. В. Посилкіної. – Х. : Вид-во НФаУ, 2011. – 772 с.
3. Посилкіна О.В., Баєва О.І., Онищенко Я.Г. та ін. Економіка логістики: навч. посіб. / за заг. ред. Посилкіної О. В. Харків : НФаУ, 2018. - 251 с.

Зімудра Ю., Котлярова В. Г.

Національний фармацевтичний університет

Дослідження відмінності між промисловими та товарними запасами

vgkotlarova@i.ua

Згідно з сучасними положеннями, матеріальні запаси акумулюються у сфері виробництва та у сфері обігу. Запаси як у сфері виробництва, так і у сфері обігу мають багато загального: натурально-речовий склад, підходи до складування, транспортування, підходи до формування, технології поповнення. Але є і відмінності.

Мета дослідження – визначення відмінностей між промисловими та товарними запасами.

А. Сміт та К. Маркс підкреслюють фундаментальне значення промислових запасів для господарського життя суспільства, розподілу праці та зростання його виробничої сили

та запасів обігу для безпосереднього отримання доходу. Це характеризує відмінності між двома видами запасів. До низ можна віднести наступне.

По-перше. Необхідність їх формування. Щодо запасів у сфері виробництва, серед представників різних наукових шкіл не має згоди. Вчені англійської, американської, японської наукових шкіл придержуються думки, що запаси створювати не треба; українські вчені наполягають на тому, що ці запаси треба формувати. Щодо запасів у сфері обігу, необхідність їх формування у представників різних шкіл питань не визиває.

По-друге. Не заперечуючи важливості управління двома видами запасів, необхідно відмітити, що саме у сфері обігу, запаси задовольняються потреби споживачів. Тому важливість вправного управління запасами на цьому етапі гарантують всьому ланцюгу ефективну роботу.

Всі перелічені положення щодо формування запасів стосуються і підприємств фармацевтичної галузі, але при цьому управління запасами на них мають свої особливості та вузькі місця:

- на рівень задоволеності потреб споживачів у якісних лікарських засобах крім виробників впливають і оптові компанії, забезпечуючи належні умови та терміни зберігання та транспортування, запобігаючи попаданню у товаропровідну мережу фальсифікованої продукції;

- відсутність необхідного методичного забезпечення процесу управління запасами: на більшості оптових фармацевтичних компаній не розроблені стратегії управління запасами, процеси не достатньо регламентовані, не використовується в повній мірі сучасний інструментарій;

- великий перелік факторів, що впливають на рівень попиту на лікарські засоби у аптечних закладах: її місцезнаходження, невизначений характер та сезонність попиту, платоспроможність населення, технологія викладки лікарських засобів на полицях аптеки, інформованість споживачів та інші фактори;

- саме оптові компанії забезпечують виконання завдань логістики: забезпечення своєчасної доставки споживачеві потрібної продукції в необхідному обсягу та якості, у визначений термін, у потрібне місце з мінімальними витратами.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" П(с)БО 9 затверджено наказом Мінфіну від 31 грудня 1999 року № 318. URL: <https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-16>

Канибєкова Д., Котлярова В. Г.

Національний фармацевтичний університет

Методичні засади розрахунку собівартості медичної послуги

vgkotlarova@i.ua

На даному етапі реформування системи охорони здоров'я в Україні, заклади охорони здоров'я (ЗОЗ) набувають самостійності у здійсненні своєї господарської діяльності. Одним із основних питань, з яким стикаються ЗОЗ, - визначення собівартості медичної послуги.

Метою роботи є дослідження методичних засад розрахунку собівартості медичної послуги.

Згідно з положеннями Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» [1] ЗОЗ із бюджетних установ рекомендовано перетворювати у комунальні некомерційні підприємства.

Визначення собівартості продукції підприємства здійснюється у відповідності до положень стандарту бухгалтерського обліку № 16 «Витрати» [2]. Згідно з ним, структура